

Onkraj Selšice rastejo mlajši bratci starih mestnih četrti Škofje Loke. V ozadju vidimo naselje Podlubnik, levo obrate podjetja LTH, desno pa delček okoliša Novi svet. — Foto: A. U.

Leto XXVI. Številka 50

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

Kranj, sobota, 30. 6. 1973

Cena 70 par

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik. Od 1. januarja 1958 kot poltednik. Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko. Od 1. januarja 1964 kot poltednik, in sicer ob sredo in sobotah

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

DARILO DRUŽINI PRISTAVC — Radovljiška občinska skupščina je podarila 13-članski družini Pristavc s Črničeva pralni stroj — Foto: A. Zalar

Darila za družino Pristavc

Radovljica, 29. junija — Teden dni je tega, ko smo pisali o srečnem dogodku družine Pristavc na Črničevu v radovljiški občini. Pred nedavnim je namreč Marica Pristavc rodila dvojčka in družina se je povečala na 13 članov. Danes dopoldne so družino Pristavc obiskali predstavniki občinske skupščine, družbenopolitičnih organizacij in tovarne Sukno Zapuže, kjer je že 13 let zaposlen Jože Pristavc. Zaželeli so vso srečo in zdravje številni družini ter jih obdarili. Podpredsednik radovljiške občinske skupščine Ivan Čerkovnik, predsednik občinske konference SZDL Janez Varl, predsednica konference za družbeno aktivnost žensk v občini Andrejka Rainhardt in načelnik oddelka za družbene službe občinske skupščine so družini izročili pralni stroj — darilo občinske skupščine. Predstavniki tovarne Sukno Zapuže so jim izročili 13 odev, podjetje jim je odobrilo 5000 novih dinarjev posojila, občinski sindikalni svet pa je k obdaritvi prispeval 900 novih dinarjev. A. Z.

Dražji traktorji

Zvezni zavod za cene je sklenil, da se od 22. junija dalje lahko povečajo cene za traktorje in nekatere druge kmetijske stroje. Traktor IMT-533 standard lahko stane največ 40.723 dinarjev, IMT-558 58.673 dinarjev, IMT-575 89.972 dinarjev, IMT-575 (15/30) 94.590 dinarjev in IMT-585 101.582 dinarjev. Povečale so se tudi cene za traktorsko opremo in rezervne dele, in sicer za 16 odstotkov. Kmetijske delovne organizacije in kmetje bodo morali odslej tudi dražje plačevati kombajne, stroje za obiranje koroze; stroje za sončnice, stiskalnice za slamo in nekatero drugo kmetijsko opremo. -jk

Tudi Veriga k Železarnam

Po uspehih referendumih v tovarni Plamen v Kropi, podjetju TOVIL Ljubljana in Žični Celje o priključitvi k Združenemu podjetju slovenske železarne je bil v torek takšen referendum tudi v Verigi Lesce. V prek 1100-članskem kolektivu leske Verige je 76,81 odstotka zaposlenih glasovalo za priključitev.

Po priključitvi bo Veriga še naprej samostojna delovna organizacija v združenem delu. Predvideno je, da bodo podjetja, ki so se odločila za priključitev, podpisala samoupravni sporazum o združenju organizacij združenega dela v slovenske železarne — metalurški predelovalni kombinat Ljubljana 1. oktobra letos; ob 4. obletnici združitve slovenskih železarn.

Od priključitve k slovenskim železarnam, tako kot v drugih podjetjih, tudi v Verigi pričakujejo boljše oskrbo s surovinami, prodajo izdelkov prek Združenega podjetja slovenskih železarn na vzhodno tržišče in usklajevanje razvojnih programov železarn in priključenih podjetij.

USTANOVITEV NOVE DELOVNE ORGANIZACIJE — Direktor Iskra Otoče Ludvik Kuhar in direktor Verige Lesce Vinko Golc sta podpisala pogodbo o ustanovitvi nove delovne organizacije — Foto: A. Zalar

Pogodba o novi delovni organizaciji

Lesce, 29. junija — Predstavniki tovarne Iskra Otoče in Veriga Lesce v radovljiški občini so popoldne podpisali pogodbo o ustanovitvi nove delovne organizacije za proizvodnjo termostatov in druge regulacijske tehnike. Nov obrat Združenega podjetja Iskra bodo ustanovili v Verigi Lesce, ker tovarna Iskra Otoče na sedanji lokaciji nima možnosti za razširitev. Pred podpisom pogodbe (podpisala sta jo v imenu Iskre Otoče direktor Ludvik Kuhar, v imenu Verige Lesce pa direktor Vinko Golc) so povedali, da je Iskra Otoče imela več ponudb iz tujine, da bi razširila svoj sedanji program, vendar so po temeljnih analizah sklenili, da bodo program uresničili s sodelovanjem domačega podjetja v občini. Tako so se sporazumeli z Verigo Lesce, ki v prihodnje svojega sedanjega proizvodnega programa verig in vijakov ne namerava povečevati; predvsem zaradi zasičenosti tovrstnih izdelkov na domačem trgu. V Verigi pa so hkrati ugotovili, da je uvedba novega proizvodnega programa koristna za perspektivni razvoj podjetja. V prvi fazi (proizvodnja termostatov in drugih regulacijskih instrumentov bo stekla predvi-

doma prihodnje leto) bo v novem podjetju zaposlenih okrog 50 delavcev, predvsem žensk. Zaradi delnih sprememb v sedanji proizvodnji oziroma zaradi modernizacije bodo zaposleni v novem podjetju predvsem iz Verige Lesce in Iskra Otoče. A. Z.

Planinska slovesnost na Vršču

Planinci, člani planinskih društev gornje savske doline, bodo danes in jutri, 1. julija, slovesno počastili 70-letnico slovenskega planinstva in 80-letnico organiziranega planinstva v gornji savski dolini.

V soboto se bodo zbrali na Vršču, kjer bo slavnostna seja vseh gorenjskih planinskih društev, obenem pa bodo podelili priznanja in diplome najbolj zaslužnim članom planinske organizacije.

V nedeljo, 1. julija, pa bo osrednja proslava na Slemenu na Vršču, kjer bodo gorski reševalci prikazali vajo reševanja iz stene, jeseniško planinsko društvo bo razvilo svoj prapor, sodelovali pa bodo tudi recitatorji, pevski zbori in jeseniška godba na pihala.

Popoldne bo na Vršču družbeno srečanje gorenjskih planincev. Pričakujejo, da se bodo planinske slovesnosti na Vršču udeležili tudi planinci iz zamejstva. D. S.

Konzorcij za Koblo

Za izgradnjo Koble v Bohinju je posebna komisija sveta za turizem radovljiške občinske skupščine sklenila, da se ustanovi konzorcij. Na zadnji seji radovljiške skupščine so sklenili, da se v konzorcij vključi tudi občinska skupščina in s tem podpre nadaljnjo akcijo na tem področju. O kriterijih za pristop h konzorciju bodo razpravljali kasneje. A. Z.

Naslednja številka bo zaradi praznika izšla v soboto, 7. julija, v povečanem obsegu

V Tržiču invalidski teden

Združenje vojaških vojnih invalidov Tržič je v sodelovanju z drugimi kategorijami invalidov, predvsem telesnimi, pripravilo letos invalidski teden, ki se bo začel danes. Na kegljišču v Zvirčah se bodo pomerile ekipe telesnih invalidov iz Škofje Loke, Kranja, Radovljice, z Jesenic in iz Tržiča. Športna tekmovanja med ekipami invalidov se bodo nadaljevala jutri, Strelci iz Trbovelj, Hrastnika, Kranja in Tržiča se bodo pomerili na strelišču na Ravnah, kegljači iz omenjenih krajev v Zvirčah, balinarji pa na balinišču za Virjem.

Praznovanje se bo nadaljevalo v torek, 3. julija, pred spomenikom NOB v Tržiču. Prireditev se bo začela ob pol petih popoldne. Z njo bodo invalidi počastili tudi 4. julij, dan predsednik občinske konference SZDL Tržič Milan Ogris, v kulturnem programu pa bodo sodelovali Franceta Prešerna iz Kranja in recitatorji ter folklorna skupina. Na tej priložnosti bodo podelili tudi pokale najboljšim posameznikom in ekipam v športnih tekmovanjih. -jk

jubilejna mešanica

BRAVO

netto 100g

ŠPECERIJAZA BLED

Naročnik:

Vaja teritorialnih enot v Vratih

V nedeljo, 1. julija, bo pod mogočno severno triglavsko steno v Vratih velika vaja teritorialnih enot, ki bo obenem posvečena tudi 4. juliju, dnevu borca.

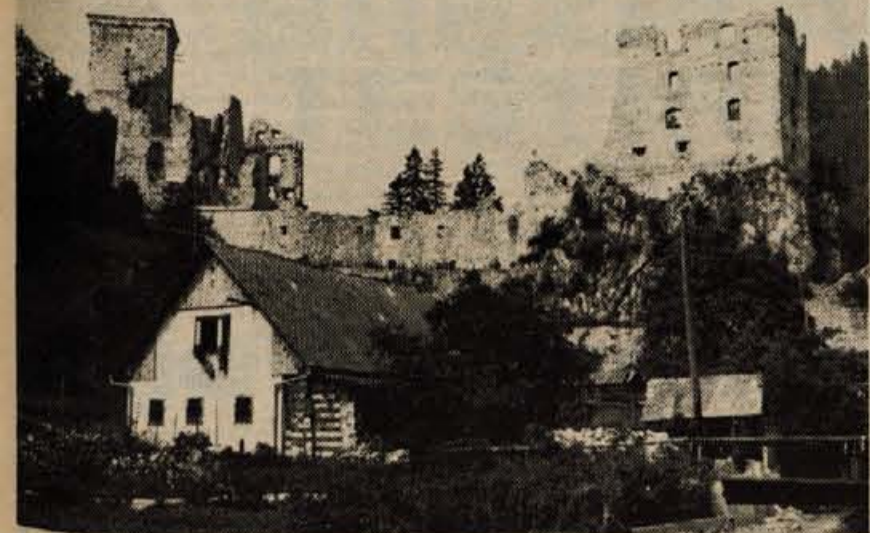
Udeleženci vaje, s katero hočejo preizkusiti borbena sposobnost, vzdržljivost, večino plezanja v najtežjih pogojih, reševanje iz stene, bodo krenili čez severno triglavsko steno ter po več drugih smereh. Del borbe bodo prenesli tudi na ledenik. Vaja bo končana tedaj, ko bodo na vrhu Triglava izobesili zastavo.

Vaje se bodo udeležile enote teritorialnega partizanskega odreda, planinske enote JLA, granicarji, člani odborov splošnega ljudskega odpora in drugi. D. S.

Ob Bledu in Bohinju pozabljam

na Begunje

Krajevna skupnost Begunje v radovljški občini ima okrog 2000 prebivalcev in zajema naselja Begunje, Zgošo, Zapuže, Dvorsko vas, Poljče in vasi iz Podgore — Predsednik krajevnne skupnosti Vinko Pačnik pravi: »V Begunjah so vse možnosti za razvoj kmečkega turizma«

Zavod za spomeniško varstvo se je v zadovoljstvo prebivalcev Begunj in okoliških krajev lotil obnove gradu Kamen — Foto: A. Zalar

Begunje z dolino Drage. Kdo ne pozna teh, na srečo se ne povsem izmalicanih naravnih lepote. Moderen vsak dan in industrijska sivina bi lahko rekli, da sta še najmanj posegla v ta del Gorenjske. Dolina Drage ni zanimiva le iz zgodovine Pegamov in Lambergarjev. Tod je izhodišna točka za lepe izlete. Lepote in naravno svežino tega področja so poznali že v stari Avstro-Ogrski. Le nekaj metrov iz tople doline v hrib namreč človek že občuti svež gorski zrak. V prid temu naravnemu bogastvu je bila tudi odločitev Marije Terezije, ki je dala v Poljčah zgraditi prvi hotel na Gorenjskem.

Pozabljen švicarski Davos

Kleni, prijazni in veseli ljudje so danes doma v Begunjah in v okoliških krajih Zgoša, Zapuže, Dvorska vas, Poljče in vasi iz Podgore — povezani v krajevno skupnost. V potrditev tega omenimo le prek sto let staro Pretnarjevo mambo iz Begunj in seveda domala po vsem svetu znane Joževčeve muzikantarje.

Prebivalci teh krajev so zaupljivi, vendar hkrati tudi previdni. Na srečo ne nasedajo hitro vsem muham modernega časa. Nekdaj kmečko prebivalstvo se je sicer že močno zmanjšalo, vendar pa je podoba takratne sociološke sestave še lepo vidna. Ljudje so sicer zaposleni v Elanu, tovarni Sukno, v Psihiatrični bolnici, v nekaterih radovljških podjetjih in v jeseniški železarni, vendar so njihove domačije navzven še v precejšnji meri ohranile nekdanjo podobo.

Predsednik te krajevnne skupnosti v radovljški občini je že tretje leto Vinko Pačnik, upravnik Psihiatrične bolnice v Begunjah in nekdanji upravnik oziroma direktor kmetijske šole v Poljčah. »V zadnjih letih se je v

naši krajevni skupnosti marsikaj spremenilo. Mislim, da je ena od glavnih sprememb enotnost posameznih krajevnih činiteljev. Programi organizacij so nekakšen skupek programa in akcij celotne krajevnne skupnosti. Menim, da smo s tem na samoupravnem področju domala že skoraj uspeli uresničiti pravkar razvijajoči se delegatski sistem. Vsakega sestanka krajevnne skupnosti se namreč redno udeležujejo tudi predstavniki organizacij, kjer se potem skupno dogovorimo za naloge.

Enotnost na tem področju se že kaže, in sicer na soglasno sprejetem urbanističnem načrtu Begunj. Zdaj si prizadevamo, da bi bil čimprej narejen zazidalni načrt, ker bi tako področje krajevnne skupnosti lahko tudi komunalno uredili, zgradili športne objekte v Krpinu, parkirni prostor, kopalnice, drsališče, križišče z novo avtobusno postajo, pozidali nekaj novih hiš in tudi vikendov. Upamo, da bo letos ali pa v začetku prihodnjega leta ta zazidalni načrt gotov.

»Že uvodoma ste ta kraj primerjali s švicarskim Davosom. Pravite, da je nekako pozabljen. Zakaj?«

»Mislim, in to ni le moje mnenje, da turistični program razvoja radovljške občine premalo upošteva možnosti in lepote tega področja. Res je, da sta danes Bled in Bohinj bolj znana in da ju je treba razvijati, toda v primerjavi s tema dvema krajema se lahko primerja začetek turizma tudi v Begunjah. Seveda imam v mislih tako imenovani kmečki turizem, ki je danes v svetu na pohodu. V krajevni skupnosti že delamo na tem. Kaj več od skromnih akcij (brez zazidalnega načrta) sicer ne zmoremo. Vendar smo s skupno akcijo vseh prebivalcev očistili potok Zgošo, uredili odvoz smeti in ko bomo imeli dovolj denarja, bomo odkupili tudi zemljišče za večje odpadke. Nenehno si krajevna skupnost prizadeva, da kraj ne bi spreminjal videza. To nam dokaj uspeva, saj moderne domačije navzven ne spreminjajo podobe. Skratka, vsi pogoji za zahtevnejši kmečki turizem so dani in tudi domačini bi se ga radi lotili z delno materialno pomočjo in ob vsaj do neke mere zagotovljeni perspektivi.«

Težave zaradi šole

Ko so se v radovljški občini prebivalci odločili za samoprispevek za gradnjo osnovnih šol, so zanj glasovali tudi v Begunjah, kjer bi morali prav tako dobiti novo šolo. Akcija okrog gradnje osnovnih šol v občini sicer še ni gotova, vendar so prebivalci te krajevnne skupnosti postali precej malodušni. Načrti za šolo so gotovi, zemljišče odkupljeno, opravljen je del izkop za temelje in cestna povezava je predvidena. To pa je za zdaj vse. Kako bo z gradnjo šole, še ne vedo in težko čakajo odgovor z občine.

»Verjamemo, da so težave z denarjem, saj so se stroški od takrat pa do danes močno povečali. Vendar bi bili za to, da se samoprispevek podaljša. Kakorkoli že, upamo, da bomo kmalu dobili odgovor. Res pa je, da so prebivalci postali nezaupljivi. Marsikakšno akcijo s prostovoljnimi prispevki bi lahko izpeljali, če ne bi bilo te nesrečne šole. Tako pa upravičeno večkrat naletimo na odgovor: »Ko bomo plačali, bo pa spet tako, kot je s šolo.« Razen tega menim, da bi bila potrebna večja odgovornost pri uresničevanju dogovorjenih stvari. Na letošnjem zboru volivcev smo na primer sprejeli sklep, da se v stari šoli uredi tudi vrtec. Rečeno je bilo, da bo to stvar pogledala in preučila posebna občinska komisija. Sredi leta smo, pa žal komisije še nismo videli.«

S skupno pomočjo

»Na srečo«, pravijo v krajevni skupnosti, »pri različnih akcijah nismo osamljeni.« Ne le prebivalci s prispevki in prostovoljnimi delom, tudi nekatere organizacije pomagajo razreševati komunalne in druge probleme in spreminjati ter obnavljati nekdanjo zgodovinsko zupuščino. Vodna skupnost Gorenjske je že precej prispevala za regulacijo potoka Zgoše in nekaterih hudournikov. Seveda pa je dela še precej.

»Največjo skrb za življenje in počutje svojih delavcev je doslej pokazala tovarna Elan, ki je v zadnjih dveh letih za ureditev različnih komunalnih vprašanj prispevala okrog 900 tisoč novih dinarjev. Žal ima druga tovarna na našem območju Sukno Zapuže nekatere težave, vendar upamo, da se bodo v prihodnje tudi oni lahko vključili v uresničevanje naših načrtov. Še posebej pa v krajevni skupnosti pozdravljamo odločitev Zavoda za spomeniško varstvo, ki se je lotil restavriranja gradu Kamen.«

Eden od objektov, ki spet dobiva nekdanjo podobo in postaja kraju v okras, je tudi bivša graščina, v kateri je Psihiatrična bolnica. Ni še tako dolgo, ko je grozilo, da se bo ta zgodovinski objekt zaradi slabega vzdrževanja porušil. Do nedavna torej še kamen spotike in zgražanja je danes ta stavba prebivalcem v ponos. Številni izdelki delovne terapije, ki jih vsako leto razstavijo, so znani širom po domovini in tudi zunaj meja. Tudi čez lužo so že romali v zeni prtički in drugi nacionalni izdelki pacientov.

In ne nazadnje kažejo na skrb za čimlepši videz kraja tudi muzej in grobišča talcev. Vsako leto se pride poklonit spominu iz polpretekle zgodovine blizu 70 tisoč ljudi.

Želja

»O tem, da ima ta del radovljške občine vse možnosti za razvoj turizma, ni med prebivalci nobenega dvoma. Večkrat razpravljamo o načrtih. Prav bi bilo, da bi takšna beseda stekla tudi na občini. Skupščina s programom, Gozdno gospodarstvo Bled in oddelek za kmetijstvo radovljške kmetijske zadruge pa s strokovnimi nasveti bi lahko veliko pomagali. Ne bi smeli odlašati. Kar poglejmo: Včasih so tujci predavali na šoli v Poljčah o bodočem razvoju kmetijstva pri nas. Nekdanji fantje in dekleta s te šole danes že razvijajo kmečki turizem v škofjeloški občini.«

Praden končamo ta kratek zapis in pogovor s predsednikom krajevnne skupnosti Vinkom Pačnikom, omenimo še eno željo številnih prebivalcev. Cesto od Lesc do Begunj in od Žirovnice do Begunj ter naprej proti Tržiču bi bilo treba urediti. Menda v Tržiču že razmišljajo o tem, zato se nameravajo Begunjčani povezati z njimi. Prepričani so, da bi se denar, vložen v ureditev te turistične ceste pod gorami, hitro obrestoval in povrnil, saj bi cesta na stečaj odprla vrata uresničevanju turističnih načrtov. A. Zalar

Izredna prilika,
enkratna priložnost
v blagovnici
Mercatorja v Tržiču
od 5. do 30. junija

Cenjeni potrošniki

pri nakupu pohištva ARTUR
15 % POPUSTA

omaric za čevlje IIa kvalitete
15 % POPUSTA

na vse vrste pohištva
10 % POPUSTA

preproge
10 % POPUSTA

pralni stroji, hladilniki
in vse vrste
štedilnikov gorenje
pri gotovinskem nakupu
5 % POPUSTA

Prodaja
na potrošniška
posojila,
katera
odobravamo takoj
v sami blagovnici
za
garniturno pohištvo
do 15.000 din

Brezplačna dostava
na dom

Obiščite
blagovnico
Mercator
v Tržiču

Zitopromet Senta, skladišče Kranj,
Tavčarjeva 31, tel. 22053
Obveščamo cenjene odjemalce, da prodajamo
kvalitetno koruzo
po nizki ceni
1,40 din
v papirnih egaliziranih vrečah
po 50 kg

Priprave za novo šolo v Begunjah. Ko smo se pogovarjali s predsednikom krajevnne skupnosti, še ni bilo znano, kaj bo z izgradnjo. Sredina razprava na seji radovljške občinske skupščine pa je marsikaj razjasnila. Zapis s seje, ki bo hkrati odgovor na vprašanje prebivalcev krajevnne skupnosti Begunje, bomo objavili v prihodnji številki. — Foto: F. Perdan

Sporočamo vam novost! Odločili smo se, da vam na nov način prikažemo novost na področju gospodinjske tehnike.

BREZPLAČNO TROMESEČNO TESTIRANJE ZMRZOVALNIH SKRINJ GORENJE

Kje? V trgovinah JUGOTEHNIKA

Kranj, JLA 10
(nasproti avtobusne postaje)
Bled, Grajska 2
Tržič, JLA 8

Prepričani smo, da vas bo kvaliteta zmrzovalnika Gorenje osvojila ter bo po treh mesecih preizkušnje postal nepogrešljiv član vaše tehnične družine. Zdrava in cenejša prehrana, manjša poraba časa in velik izbor hranil so prednosti, ki jih ni mogoče spregledati.

Vse informacije o pogojih, da se vključite v brezplačno tromesečno preizkušnjo zmrzovalnika Gorenje, dobite v prodajalnah JUGOTEHNIKA.

Obenem vas spominjamo na veliko akcijo Gorenja ob 25-letnici obstoja $1 + 1 = 3$. Vsak, ki kupi do 31. 6. zmrzovalno skrinjo Gorenje in že ima enega od večjih gospodinjskih strojev Gorenje, prejme kot nagrado mesoreznico Gorenje.

Na svidenje v prodajalni JUGOTEHNIKA.

Kljub velikim težavam polno novosti iz reteške Iskre

To leto se zanje ni začelo prav nič obetavno. Skrbelo jih je, kako bo z nepravilnimi terjatvami in obratnimi sredstvi, s »konkurenco znotraj hiše«, bo odobren kredit ali ne, itd., itd.

Polletje gre h koncu. Povprašali smo direktorja inž. Ljuba Slavkoviča, kako jim gre.

»Ljubljanska banka je imela razumevanje in nam je z odobritvijo kratkoročnih kreditov za nakup repromateriala omogočila racionalnejše izkoriščanje naših proizvodnih zmogljivosti, tako da smo v teh petih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem preseglji proizvodnjo kar za 86 %.

Seveda imamo še vedno težave. Najhušja je morda v tem, da je večji del naših proizvodov sezonskih in je prodaja v poletnih mesecih občutno zmanjšana. Zakon iz prejšnjega leta pravi, da mora vsaka organizacija pokriti svoje zaloge s trajnimi viri. Določene so tudi ostre sankcije za tiste, ki se tega ne drže. Posledica tega odloka pa je, da trgovci jemljejo naše blago le v sezoni. Kljub prejetim kreditom smo prav zaradi teh zalog spet zaprosili Ljubljansko banko za premostitveni kredit. Upamo, da ga nam bodo odobrili.

»Plasma izdelkov je trenutno slab,« pravi direktor. Toda če se sprehodiš po proizvodnih halah reteške ISKRE, imaš ob živem utripu strojev in hitenju ljudi občutek, da gre tu ven vse sproti v denar. V načrtu imajo kup novih izdelkov. Osvajali so produkcijo novega kombiniranega plinsko-električnega štedilnika s signalno in gorilci so s drugem polletju prišel na trg. Njegove posebnosti so tri plošče za plin in ena za elektriko. Izdelan je iz nerjaveče pločevine in gorilci so s termoelementi zavarovani proti nekontroliranemu izhodu plina. Pečica je konvekcijska, tako da vanjo med pečenjem prihaja svež zrak, infra rdeči cevni grelci pa omogočajo globlino pečeno. V njej je moč peči na žaru, ker ima pečica dva grelca zgoraj; eden je za gril, oba pa za žar. Pečemo pa lahko tudi najbolj

zahtevna peciva, ker je s posebnim termostatom mogoče natančno regulirati temperaturo pečice. Pri takih štedilnikih je pomembna predvsem pravilna razporeditev grelcev.

Izdelek je tudi atestiran: za plinske elemente na Strojni fakulteti, za električne na Zavodu za avtomatiko Iskre, glede uporabne vrednosti pa na Zavodu za nepredek gospodinjstva. Gorilce za plin uvažajo iz Francije, ker imajo tam menda plinsko tehniko najbolj preizkušeno in imajo za to stroge norme. Dimenzionalno je prirejen jugoslovanski standardom za kuhinjsko pohištvo in je primeren tudi za vgradnjo v pohištvo.

Sedaj osvajajo proizvodnjo in v oktobru ali novembru bodo prišli na trg s kompletnimi vgradnimi elementi za kuhinje, kot so pečice, delovne plošče, že omenjeni vgradni štedilniki itd. Prav sedaj hite s pripravami za izdelavo štedilnika s programske uro s tako uporabno vrednostjo pečice, da bo gospodinja, medtem ko bo v službi ali po drugih opravkih kje zunaj, kompletno kosilo lahko skuhala v pečici. Navodila za ravnanje z njim pripravljajo skupaj z Zavodom za napredek gospodinjstva.

Po drugi strani pa razvijajo plinsko tehniko. Tako imajo v delu novo plinsko peč z infra rdečimi žarki do 3000 kal/h z avtomatičnim vžigom in z varovalno kontrolo zraka; poseben analizator atmosfere zagotavlja namreč popolnoma varno uporabo peči tudi v manjšem prostoru. Druga, katalitična peč, ki ima zaradi vgrajenega platinskega katalizatorja brezplamensko izogrevanje, bo sicer nekoliko dražja, ima pa določene prednosti.

Za ogrevanje manjših prostorov pa je izredno funkcionalen nov kalorifer, moderno oblikovan v pločevinastem ohišju, imenovan KONVEKTOR 2000, ki ga lahko uporabimo tudi za ventilator.

Termokonvektor, ki bo tudi prišel na trg oktobra ali novembra, pa bo delal na principu toplotnega lamelnega izmenjevalca; pripraven bo

razen za ogrevanje prostorov tudi za gretje kopalnic, sušenje brisač itd., ker ga bo moč montirati tudi na steno.

Potem je tu še likalnik na paro, ki bo pred sedanjimi izvedbami imel to prednost, da se bo zanj lahko uporabljala navadna voda namesto destilirane.

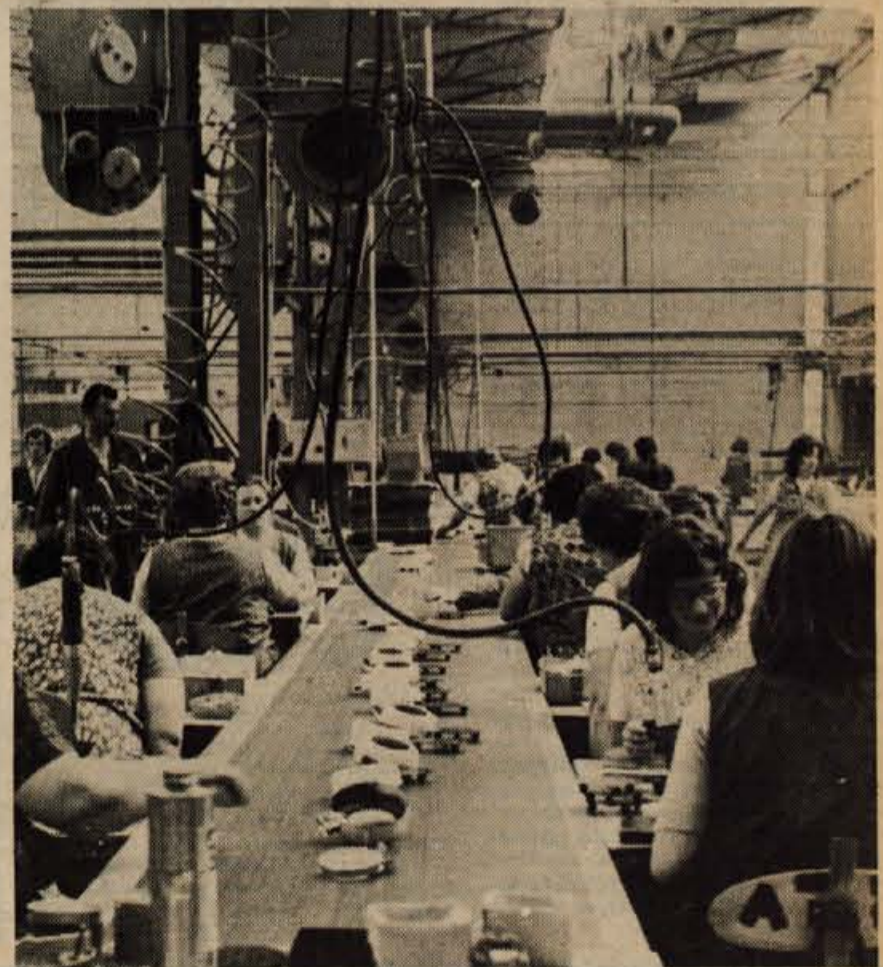
Torej še in še novosti. Od starih proizvodov so opustili le izdelavo stabilizatorjev, transformatorjev, spajkal in akumulatorskih svetilk. Sedaj se specializirajo le na gospodinjske aparate.

In kako je s »konkurenco znotraj hiše«?

»Počasi jo odpravljamo,« pravi direktor inž. Slavković. Druge tovarne sedaj gospodinjske aparate le še sestavljajo, sčasoma se bo pa tudi to opustilo. Z ustanovitvijo »branznih organizacij« znotraj združenega podjetja se bo ta konkurenca povsem odpravila. Mi svoje izdelke v celoti izdelujemo doma, le kar je potrebnih delov iz uvoza, jih kupimo zunaj. Tu pa naletimo spet na hude težave. Pri nas je velika poraba nerjaveče pločevine, ki je pa Jugoslavija ne izdeluje. To je zunaj artikel borze, kjer se cene dnevno spreminjajo. V štirih mesecih se je pločevina podražila za 48 %! Potem so tu spet razni zastoji pri uvozu raznih drugih specialnih materialov iz Italije, Francije in od drugod (stavke!) ali pa pri nas ni na voljo obratnih sredstev za uvoz, kar vse ima za posledico neizogiben zastoj v proizvodnji.

»Pa investicije?«
»Za leto 1973 imamo planirane samo nujne nadomestitve in odpravo ozkih grl, seveda samo do višine amortizacije. Ves poslovni sklad leta 1972 smo pustili na tem skladu in ga uporabljamo kot trajna obratna sredstva. Pripravljamo elaborat za izgradnjo nove tovarne, pravzaprav podaljšek te, v kateri bomo izdelovali gospodinjske aparate z vgrajenimi elektromotorji.

Odpravili smo že ozka grla podjetja, kot je bilo to punktiranje, varjenje, opremlili smo montažo s trakovi in pnevmatskimi

Najbolj obremenjena delovna mesta so pri montažnem traku; vsak gib delavke je preračunan. — Foto: D. D.

izvižaji, uredili notranji transport in transportne naprave, pripravljamo pa se za racionalizacijo proizvodnega procesa; uvajamo namreč sistem vnaprej določenih časov WF in operativno pripravo dela ter planiranja po sistemu GEORGA, to je sistem krmiljenja proizvodnje, upoštevajoč kapacitete in materialne predpriprave.

Delovna mesta na traku za proizvodnjo električnih peči so že urejena tako. Vsi gibi so natanko preračunani in delovna miza je opremljena nalašč za te gibe po WF (works factor) sistemu.

Kupna moč nasploh je padla, zato se podjetje intenzivno vključuje v izvoz, čeprav tu ni vedno pravega dohodka. Marsikdaj krijejo le direktne stroške.

»Pomembno je pospešiti izvoz,« pravi direktor Slavković, »toda

najprej bo treba odpraviti neskladja med carinskimi dajatvami ob uvozu repromateriala in izvozno bonifikacijo za gotove proizvode. Sistem začasnega uvoza je pa tako zamotan, da je to skoraj nemogoče izvesti. Kljub vsemu pa precej izvažamo; največ v Zahodno Nemčijo, Italijo, Avstrijo, Francijo in v Češkoslovaško. Grede pa predvsem kuhalniki, kaloriferji in električne peči.

V načrtu imajo povečanje proizvodnje od 7 milijard lani kar na 11 letos, seveda ne vse na račun višjih cen, ampak predvsem večje produktivnosti dela. In to bo tako delovnemu in enotnemu kolektivu zagotovo uspelo.

— Os

GLAS 7

Sobota — 30. junija 1973

V. Trma in kljubovalnost

V otrokovem razvoju je vrsta obdobij s svojimi značilnostmi, za katere mislijo starši, da niso normalne in jih hočejo na vse načine odpraviti, pogosto tudi s silo. Seveda ravna napak, saj otroci preživljajo prav tista burna obdobja, ki smo jih preživeli bolj ali manj srečno tudi mi, pa smo v zrelih letih nanje pozabili.

Prav tako obdobje je v drugem letu starosti, ko je otrok v normalni destruktivni fazi igranja kot temu pravimo in je prvi pogoj za drugo konstruktivno fazo. Značilno zanjo je, da otrok vse, kar mu pride pod roke, razdere in uniči, kar spravlja starše v obup in ostre ukrepe. Posledica le-tega pa je, da zatremo v otroku željo po udejstvovanju in raziskovanju, tako da postane pasiven in neaktiven.

Najbolj burno pa doživljajo starši trmo in kljubovalnost, ki se pojavi pri otroku nekako okoli tretjega leta in spada v normalen proces otrokovega razvoja. Otroku ne spremlja več dogajanja okoli sebe le pasivno, temveč skuša s svojim »hočem« ali »nočem« tudi sam posegati v svet in uveljavljati svoje želje in potrebe. Prvič se zave, da je osebnost.

Bilo bi nepremišljeno, če bi s silo (z zapiranjem, s tepežem, z grožnjami) poskušali zlomiti otrokovo voljo, ki se mora razviti, saj bi naš vzgojni ukrep rodil le trenutne sadove. Dosegli bi le obratno, kar smo želeli. Tak otrok postane pasiven, podrediv, nezainteresiran, boječ, izgubi otroško prešernost, živahnost in podjetnost, medtem ko si vsa družina želi otroka ravno obratnih lastnosti. Še težje se to odraža pozneje v šoli, ko se otrok ne more ujeti z vrstniki, ne zna se uveljaviti in izpade kot mevža. Postane mlačen človek, ki bo na vse rekel »da« in nikoli »ne«.

Da se vse to ne bi zgodilo, moramo otroku omogočiti, da pove svoje želje in zahteve. Potruditi se moramo, da otrok nikoli ne bo imel občutka podrejenosti, hkrati pa mora spoznati, da so vsaki volji in želji postavljene meje. Tu in tam vprašajmo otroka, kaj želi in kakšno je njegovo mnenje. Imel bo občutek, da ga upoštevamo in da lahko soodloča. Za otroka je to pomemben napredek, za starše pa seveda naporen in odgovoren.

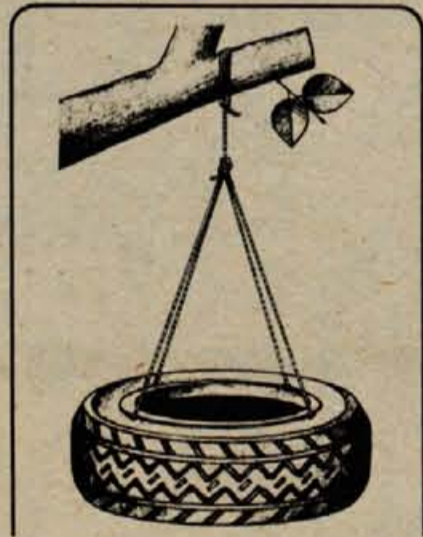
Janez Rojšek, dipl. psiholog

Vesna iz Lipnice — Sredi julija se nameravam poročiti. Kakšno obleko naj si izberem za to priložnost in kakšno blago naj kupim? Stara sem 20 let, visoka 172 cm, tehtam 68 kg ter imam svetlo kostanjeve lase.

Marta — Za obeko kupite zelen diolen in nekaj belega diolena za kombinacijo. Obleka ima kratka rokava, ovratnik je bel. Zapenja se ob strani, krojena pa je poloprijeto. Vstavljene gube so iz belega blaga.

Če je pri hiši avtomobil, se prav gotovo znajde kdaj v garaži tudi nerabna guma. Nanjo se spomnite, ko otroci ne vedo kaj početi. Notranji obod gume prevrtajte na štirih mestih in skozi potegnite dvakrat po dva konca močne vrvi. Zavežite v vozle v primerni višini, nato pa obesite na primerno rogovilo na vrtu, tam kjer se vaš triletnik ali štiriletnik najraje zadržuje.

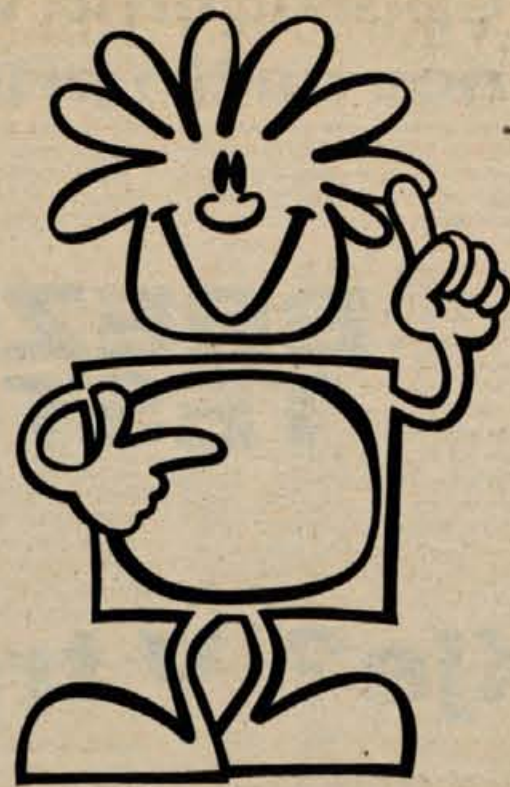
Koruzni narastek

Potrebujemo: 9 del mleka, 9 dkg masla ali margarine, ščep soli, 20 dkg koruznega zdroba, 2 jajci, 20 dkg sladkorja, limonino lupinico, za lešnik kvasa, maščobo za mazanje ter rozine ali sezonsko sadje.

V dobro položeni kozici zavremo mleko, dodamo ščep soli in maslo. V skodelici pa zdrobimo kvas, dodamo žličko sladkorja in nekaj žlic mlačnega mleka ter pustimo, da vzhaja. V zavreto mleko sipamo med stalnim mešanjem s šibo koruzni zdrob. Ko se zgosti, mešamo naprej še kako minuto s kuhalnico. Ohlajeni masi dodamo sladkor, jajca, limonino lupinico in vzhajani kvas. Vse skupaj gladko zmešamo in predenemo v pomazan pekač. Še prej lahko testo potresemo s pestjo rozin, s svežimi češnjami ali z borovnicami. Pečen narastek potresemo s sladkorjem.

30 delov — dobite zastoj?

Črno-beli televizor PANORAMA ARIES ima 300 sestavnih delov — elektronk, tranzistorjev, diod, uporov, kondenzatorjev itd. 30 delov dobite takorekoč zastoj, če izkoristite 10 % sezonskega popusta, ki ga daje Iskra za ta znani televizor. Enak popust velja tudi za Iskrin barvni televizor PANORAMA 73, ki ima 1200 sestavnih delov, torej 120 zastoj.

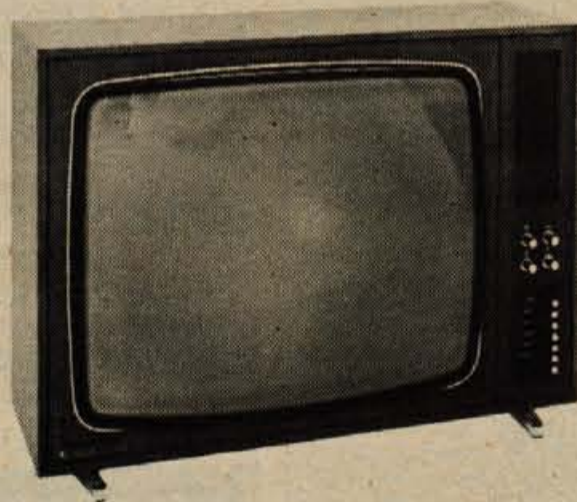
10 % popusta do 10 000 din kredita

Iskra PANORAMA ARIES

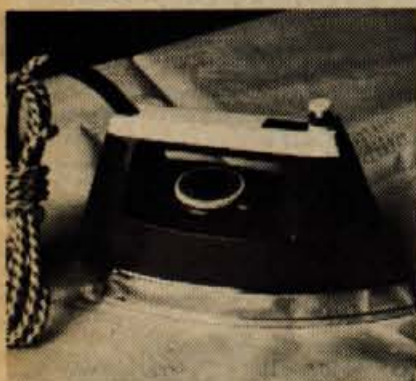
Iskra PANORAMA 73

Iskrine televizorje PANORAMA dobite v vseh njenih prodajalnah in drugih trgovinah z elektrotehničnimi izdelki.

Črno-beli televizor PANORAMA ARIES — 10 elektronk, 7 tranzistorjev, 21 diod, 1 integrirano vezje, avtomatska sinhronizacija in stabilizacija slike.

IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO ZA VAS • IZBRALI SMO

Nerade likate? Toda če bi imele takogale lepota doma pri roki, bi vam bilo likanje zagotovo v veselje. Na paro in na vodo je. Samo pritisk na gumb in tanek curek vode bo posebej namočil posebno trdovratne gube. V lepi modri barvi jih imajo v škofjeloški NAMI, uvoženi pa so iz Nemčije (Izdelek firme ROWEN-TA!)

Cena: 410,90 din

Bi bile rade letošnje poletje res lepo oblečene? Potem sezite po beli obleki za popoldan ali večer. Lahko pralne, iz kvalitetnega sintetičnega materiala, z modernim zvončastim plišejem, poživlja jih pa rdeč trak na pasu, imajo v Elitini KONFEKCIJI v Kranju. Vprašajte za model DIBA.

Cena: 360 din

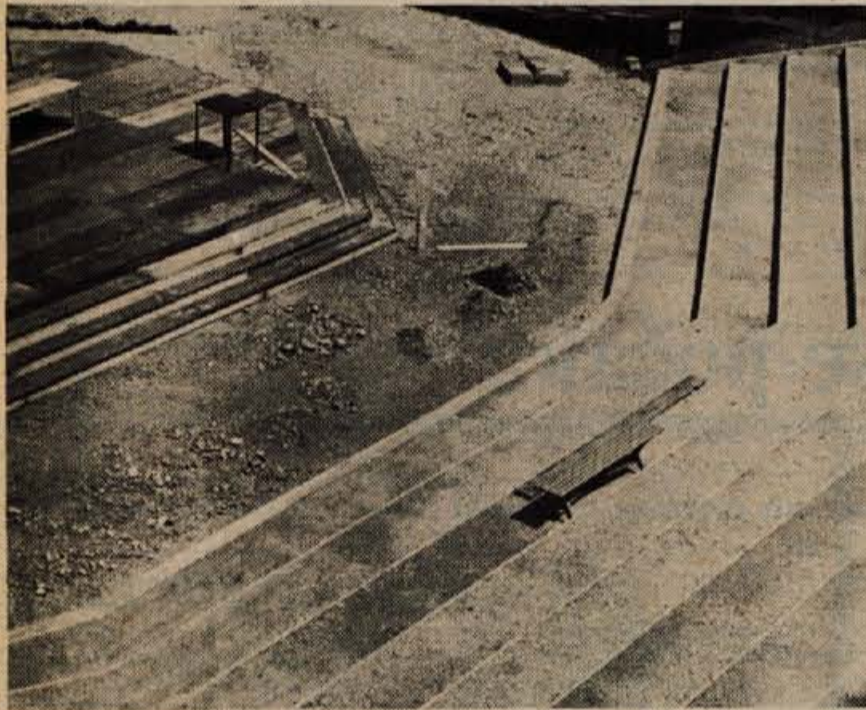
Hočete dodati vašemu modernemu stanovanju malo starinskega? Mogoče bi bila v ta namen kot nalašč velika kitajska stenska ura. Imajo jih v blagovnici KOKRA, URI in v GLOBUSU. Cena: 459,70 din

No, pa je prišla tudi k nam. Cordoflan posoda namreč, v kateri lahko pečemo, kuhamo in seveda serviramo in ni občutljiva za temperaturne razlike. Iz hladilnika jo lahko prenese naravnost na štedilnik. Posamezne kose ali komplet teh posod imajo naprodaj v Murkinem ELGU v Lescah. Cena kompleta: 565,40 din

Domiselno preplekane fasade hiš na Mestnem trgu in nove stilne luči, naslednice neprijaznega neona, so staremu jedru Loke vtisnile priokus srednjeveške romantike. Človek kar pozabi, da se pod pravkar nanesenim asfaltnim plaščem skriva mreža najmodernejših vodovodnih in kanalizacijskih cevi ter električnih kablov. (-ig) — Foto: A. U.

Takole pa je iz ptičje perspektive videti nov loški »amfiteater« sredi grajskega vrta, kjer bo drevi osrednja proslava ob častiljivem jubileju komune. (-ig) — Foto: A. U.

Mlaj na sliki je dolg nič več in nič manj kot 50 metrov. Zdaj stoji v bregu nad ploščadjo pred stavbo občinske skupščine Škofja Loka in neprestano priklepa nase občudujoče poglede mimoidočih. V crngrobski gmajni posekana debela trah smrek so oklestili, skupaj speli in v tla posadili spretni starološki fantje. Pripravljanje mlajev, zlasti takšnega rekorderja, ni niti približno enostavna zadeva, zato mora biti tudi končni zapitek, ki po tradiciji pripada »konstruktorjem«, rekorden. — Foto: I. G.

Ravno pravi čas je podjetje Transturist na avtobusni postaji odprlo popolnoma prenovljeno restavracijo in kavarno. Žejnih gostov namreč v teh dneh v Škofji Loki ne bo manjkalo. (-ig) — Foto: A. U.

Sedmih dni skomin

Malo nenavaden naslov, kajne? No, nemara je res nenavaden, vendar bi za celovito oznako kulturno-umetniških in zabavnih prireditev, ki jih bodo prihodnji teden, ko mesto pod Lubnikom slavi tisočletnico obstoja loškega ozemlja, imeli priložnost spremljati Škofjeločani, težko našli ustrežnejšega. Spored prazničnih dni je namreč tako pester, da lahko v njem sleherni prebivalec častiljivega kraja najde kaj primerne zase. Dasi smo bežen pregled repertoarja objavili že v prejšnji številki Glasa, ne bo napak, če vas znova opozorimo na nekatere »ocvirke« — in zraven dodamo še par mikavnih, skomine dramečih podrobnosti.

Ljubitelji resne glasbe bodo prišli na svoj račun v torek, 3. julija, zvečer, ko naj bi vrt starega gradu »zavzeli« orkester, plesna skupina in solisti Doma JLA Ljubljana, ter dva dni kasneje (5. julija), ko sta za 20. uro v kapeli muzeja napovedana večer opernih arij (gostujejo člani ljubljanske Opere) in koncert domačih virtuozov klavirja Marije Kocijančič, Jasne Kalan in Toneta Potočnika.

Kar zadeva druge dogodke, najbrž veste, da bodo danes ob 11. uri v poročni sobi skupščinske stavbe delegati iz Smederevske Palanke in zastopniki Škofje Loke slovesno podpisali listino o pobratenju obeh občin. Smederevska Palanka je poleg italijanske Medicine in koroških Sel že tretja komuna, s katero Ločani navezujejo prijateljske stike in z uradnim dokumentom potrjujejo živahno medsebojno sodelovanje.

Pridobitvi izrazito praktičnega, trajnega pomena sta montaža modernih telegrafskih in telefonskih naprav, ki jih bodo spustili v pogon danes, 30. VI. opoldne, in ki obetajo močno posodobiti obstoječo komunikacijsko mrežo, ter docela prenovljen, v svež asfaltni plašč odet, preplekan in s stilnimi svetilkami okrašen Mestni trg, čigar videz zbuja neprikrito občudovanje tujcev. Čezenj bo zvečer tekla pravcata reka ljudi in vozil, namenjenih na odprto gledališče sredi grajskega skansena, prizorišča osrednje proslave leta. V predstavi »Loka skozi stoletja« nastopajo člani okoliških dramskih družin. Več mesecev marljive vadbe pod vodstvom režiserja Jožeta Voznyja je vloženi vanjo, zato ni bojazni, da bi ne zadovoljila tisočglave množice radovednežev. Uvodoma je predviden tudi pozdravni govor pokrovitelja tisočletnice, predsednika IS SRS inž. Andreja Marina.

Seveda so jutri ter v ponedeljek in torek v načrtu še razne obrobne, a nič manj privlačne posebnosti, ki pomagajo dvigati praznično temperaturo. Včeraj popoldne (petek), denimo, je družina staroloških fantov v strmino nad ploščadjo občinskega poslopja vsadila orjaški, 50 metrov visok mlaj, kakršnega zlepa ne vidite več. Dviganje lesenega orjaka je bil izjemno težaven po-

sel, ki pa so ga spretni »Prfarci« mojstrsko opravili.

Nekatere bo morda pritegnila razstava v galeriji na gradu. Odpreti jo nameravajo danes ob 18.30. Gre za strnjen prikaz dela muzealcev, katerih prizadevanje je sprva skromne zbirke predmetov, nemih prič civilizacije minulih dob, spremenilo v enega najbogatejših pokrajinskih muzejev v Sloveniji. Če k zgoraj nanašanemu prištejemo tudi Izselski piknik, vrhunski »show« prvega julijskega tedna — zaradi pomanjkanja prostora mu ne moremo posvetiti večjega števila vrstic — in začetek tradicionalne Groharjeve slikarske kolonije, ki iz poletja v poletje privabi v Škofjo Loko kopico domačih in tujih likovnikov, smo seznam v glavnem izčrpali. Seznam sedmih dni skominov, kajpak. Prepričani smo, da mu ne bo nihče očital ozkosti ali monotonosti.

J. Krek
I. Guzelj

Kot je najbrž splošno znano, tiči v častiljivem grbu Škofje Loke tudi glava zamorca. Se danes se ne ve čisto natančno, kako in kdaj je zašla tjakaj. A tam je in Ločani so jo seveda vnesli v zaščitni znak, ki krasi knjige, brošure, prospekte in pisemske ovojnice, natisnjene ob tisočletnici ozemlja. Osnutek je izdelal likovnik Franc Berčič. Toda pri vodstvu praznovanja obraz črnca ni zapustil najboljšega vtisa. Odgovorni možje so menili, da je malce prerobit, premalo vabljiv in preveč dosledno zvest starim originalom. Ročno so ga popravili, vendar nova podoba spet ni ustrezala estetskemu okusu razsodnikov; krona vrh nje je bila namreč bolj podobna rogovom kakor pa simbolu vladarstva. Poklicali so Berčiča, ki je nesrečnega zamorca nekako spravil v red. Toda kaj ko tokrat ni ugajal grafikom iz žirovske Etikete! S privoljenjem komisije za propagando naj bi mu sami primerno spremenili obličje.

No, in potem sta prišli v javnost prvi dve seriji kuvert. Z njih je v naslovljenec zrl čudovito zal in privlačen fantič, natančna kopija lepotea, ki diči škričlje s kavo veletrgovine Loka. Poznavalci razmer so kajpak zagnali vik in krik. Na naslednjo pošiljko je nato Etiketa pritisnila popravljen varianto emblema. Itd., itd. Zdaj krožijo po svetu trije različni profili loškega črnca. Vabila k osrednji proslavi, denimo, znova prinašajo veletrgovinega reklamnega pubertetnika. Ampak nič hudega. Dokler bodo nos, ustnice in brada ubogega temopolteža predstavljali edino težavo, ki tare odbor za svečanosti, smo lahko več kakor zadovoljni. (-ig)

Osebo ga najbrž pozna bol malo Ločanov — le tisti, ki so z njim odrasli in s katerimi je tudi kasneje vzdrževal stalne stike. Vendar pa dr. Blaznikove relativne »anonimnosti« ni kriva »dmaknjenost od Škofje Loke, temveč bolj skromnost, značilna za večino velikih znanstvenikov. Današnji gost naše rubrike bo namreč v imeniku slavni škofjeloški rojakov ostal zapisan kot eden najzaslužnejših mož — če uporabimo že malo obrabljen, a vseeno dovolj zgovoren izrazni kliše. Po zaslugi vitalnega sedemdesetletnika (med slovesnostjo ob zgodovinarjevem rojstnem dnevu, ki ga je praznovali minuli četrtek, so mu hvaležni občudovalci podelili diplomu častnega občana mesta in hkrati izročili listino ter odlikovanje predsednika republike Josipa Broza-Tita) je nekdanja posest freisinskega škofov najbolj celovito in natančno preučen kos Slovenije, saj nedavno izdana knjiga »Škofja Loka in loško gospostvo (973—1803)« predstavlja sintezo skoraj pol stoletja trajajočega študija in raziskav.

Jubilant dr. Pavle Blaznik, rojen 28. junija 1903 v Blaževi ulici, bivši ravnatelj gimnazije v Celju in posebni kulturni poslanec vlade SFRJ v Avstriji, zdaj znanstveni svetnik SAZU, je na novinarski konferenci, posvečeni izidu treh novih publikacij, navzočim časnikařem povedal, da zbiranje podatkov o preteklosti komune ni bila niti približno preprosta rešitev. Posamezna poglavja knjige, ki poleg 564 strani besedila vsebuje tudi 161 fotografij, risb in slik ter 10 zemljevidov, in v kateri so nanizani popolnoma seznanji škofov, oskrbnikov, mestnih sodnikov in kaščarjev, pravzaprav povzamejo ugotovitve iz nešteti posamičnih prispevkov, razprav in člankov zlasti iz Kolonizacije Selške doline, objavljene leta 1928, Kolonizacije Poljanske doline (1938) in Kolonizacije Sorškega polja. Trditev, da je nastajala desetletij, torej nikakor ni netočna.

»Viri, skozi katere sem se moral »pregristi«, žal niso zbrani na enem samem kraju, kar mi je povzročalo precej dodatnih, čisto tehničnih težav. Predvsem naj omenim akte in urbarje, ki jih je propadom rešil Franc Kos, nestor slovenskih zgodovinarjev 19. stoletja, doma iz Zminca. Po ukinitvi freisinske oblasti so neuki ljudje vanje zavijali klobase. Kos je seveda brž uvidel, da gre za dragoceno neprecenljivo historično vrednosti. Pokupil je več kilogramov papirjev, ki so shranjeni v arhivu SRS. Ob tem bi pristavil, da me je ravno opomba v Kosovih zapiskih, kjer avtor pravi, kako'... dobro bi bilo, če bi se našli razumniki, ki bi stvar sistematično obdelali, spodbudili k odkrivanju nastanka in razvoja loškega ozemlja.«

Dr. Blaznik je nadalje nekajkrat zapored potoval v München. Leta 1954 denimo, je — zahvaljujoč posredovanju takratnega župana Sveta Kobala — bival v prestolnici Bavorske šest mesecev. Uslužbenci Nadškofijskega, Osrednjega in Okrožnega arhiva so začudeno opazovali tujca, ki je dan za dneva 12 ur skupaj, listal in prekladal zajetne mape, polne gradiva iz Freisinga. V njih je našel nešteto zanimivosti o Škofji Loki. Da niso običajne zakopane v prahu pozabe, je izključno Blaznikovo »maslo«. Zato morebitni bodisi kritiki »Loškemu gospostvu« ne bodo mogli očitati nobene pomanjkljivosti, kajti delo prinaša metodološko brezhibno in snovno neovrgljivo podoben zaključene politično-gospodarske regije, ki pravkar slavi tisočletnico svojega obstoja.

I. Guzelj

SEZONSKO ZNIŽANJE OBUTVI
v vseh poslovalnicah **Peke** od 25.6.

